

De veilingkoorts

Is het ideale anti-middel eindelijk uitgevonden?

Een voorstel van **Kas Buunk**

Op vrijdagmiddag 19 juni jl. was er een gezelschap van 72 deelnemers uit de veilingwereld, de kunsthandel en die van de schilderijenverzamelaars op een symposium in Ede aanwezig. Men wisselde er ideeën uit over een nieuwe veilingmethode.

TEKST: **FREDERIK F. BARENDS**

Op kunstveilingen gaat het er al eeuwenlang op dezelfde wijze toe. De hoogste bidder is de koper en dat wordt hij dankzij een soort wedstrijd tussen hem en de onderbieder. Veilingmeesters vinden dat prima, want als de ene bidder niet wil dat zijn tegenbieder er met de buit vandoor gaat, heeft dat altijd een gunstige invloed op de prijs. De kranten laten de laatste tijd menigmaal met uitroeptekens aan hun lezers weten als zoiets bij een grote internationale veiling weer eens tot een recordprijs geleid heeft. Maar misschien bent u zelf, op een wat bescheidener wijze, ook wel eens het slachtoffer geworden van wat in de wandeling de veilingkoorts heet en waardoor u hoger geboden heeft dan u van plan was. Kas Buunk, de zoon van kunsthandelaar Frank Buunk uit Ede, lijkt hier een oplossing voor gevonden te hebben.

De Vickreyveiling

Dat uit de hand lopen van de biedingen door de rivaliteit onder de deelnemers aan een veiling kan op eenvoudige wijze worden voorkomen door hen, in plaats van hun aanwezigheid in de veilingzaal, bij de notaris een bod in een gesloten envelop te laten uitbrengen. Dat lijkt een oplossing - die overigens niet vaak wordt toegepast - want in de praktijk is gebleken dat veel bidders dan een lager bedrag opschrijven dan ze werkelijk voor een bepaalde kavel over hebben. Ze gokken dan op de onbekendheid over de waarde van het betreffende lot bij hun mededingers. Om dit te voorkomen is daarom al in 1893 bij enkele postzegelveilingen een ander systeem bedacht. De biedingen moesten daarbij ook in een

gesloten envelop worden ingeleverd en de kavel werd eveneens toegewezen aan de hoogste bidder, maar.... tegen het bod van de onderbieder. Wilde men dus een redelijke kans maken op het verwerven van een aangeboden lot, dan moest men de uiterste prijs opgeven die men er écht voor over had. Ter verduidelijking hiervan even een voorbeeld. Bidder A waardeerde een kavel op € 100,00 en gaf deze bieding bij de notaris op. Bidder B had voor hetzelfde lot € 80,00 over. Na het openen van de enveloppen werd A dus de nieuwe eigenaar, echter niet voor € 100,00, maar voor € 80,00. Hij werd dus met € 20,00 beloond voor zijn bieding, die naar zijn overtuiging op de werkelijke waarde gebaseerd was.

In 1961 gaf William Vickrey, hoogleraar aan de Columbia University, meer bekendheid aan deze methode en sindsdien wordt die meer en meer toegepast, onder andere bij de veilingen van eBay. En de professor, naar wie deze manier van verkopen inmiddels een Vickreyveiling wordt genoemd, heeft er in 1996 zelfs de Nobelprijs voor economie mee gewonnen.

In de praktijk

Kas Buunk, de 22-jarige economiestudent, schreef er een bachelorscriptie over en maakte zijn vader er warm voor. Zo'n Vickreyveiling kan men namelijk ook in de kunsthandel toepassen. Ter introductie van het systeem is er dan ook onlangs voor een aantal belangstellenden een minisymposium gehouden, waarop niet alleen de voordelen van deze manier van veilen uitvoerig werden uitgelegd, maar waarop ook de bedenkingen van de aanwezigen aan bod kwamen. Ten overvlo-

links
Corneille ('Corneille' Guillaume Beverloo), Luik (België) 1922-2010
Auvers-sur-Oise (Frankrijk), 'Nu rose'.
Kleurenlitho op papier 89 x 61,5 cm.
Annotatie: 'pour Mia' en rechtsonder
oplagenummer 'EA' (Épreuve d'Artiste),
gesigneerd r.o. en gedateerd '94.

de werd er aan het eind van de bijeenkomst als voorbeeld een drietal kunstwerken geveild.

Ze hadden, zoals op elke conventionele veiling bij opbod, uiteraard een reële inzetprijs. Zo bedroeg de limiet voor een aquarel van Nicolas Charles Dekker, voorstellende het interieur van de Nieuwe Kerk in Amsterdam, € 700,00. Het hoogste afgegeven bod was € 805,00, maar het werd gegund voor € 800, het bedrag van de onderbieder. Groter was het verschil bij een aquarel van Dwight Clark Shepler, met een besneeuwd landschap in Vermont. Hiervan bedroeg de limiet € 1.500,00. De gelukkige was de bidder van € 1.750,00, die het echter voor de € 1.622,00 van het lager afgegeven bod kreeg. Beide aquarellen van deze wat mindere kunstenaars, stamden overigens uit de nalatenschap van H.K.H. prinses Juliana. Het derde kunstwerk, een grote kleurenlitho van Corneille, moest minimaal € 1.100,00 opbrengen. De onderbieder had er € 2.001,00 voor over, maar er bleken twee biedingen van € 2.500,00 te zijn. En daar had men dus meteen een probleem dat zich in de praktijk ook kan voordoen. De notaris loste het in dit

geval op door Frank Buunk met een euro kruis of munt te laten gooien.

Gaat dit de toekomst worden?

Kas Buunk neemt zich voor nog even met zo'n Vickreyveiling te wachten. Het zal wel ongeveer 2017 worden voordat hij zo'n veiling met een twintigtal kunstwerken zal gaan houden. Het is dus nog even afwachten of het koperspubliek er rijp voor is. Om deelnemers aan zo'n Vickreygebeuren te trekken, gaat ieder verkocht kunstwerk dan vergezeld van een echtheidsverklaring en een taxatie voor de verzekering. Bovendien kan men de aankoop binnen een jaar bij de kunsthandel van zijn vader gebruiken als basis bij de ruil voor een ander schilderij. Het systeem heeft verder een aspect dat met discretie te maken heeft. De hoogte van het in de gesloten envelop geboden bedrag zal verder nergens worden gepubliceerd. Vooral dat laatste is voor veel kopers aantrekkelijk, want lang niet iedereen wil te koop lopen met het bedrag dat hij of zij voor iets betaald heeft. En vooral met dat laatste konden ze bij de firma Buunk wel eens met een ijzersterk punt te maken hebben.

Meer weten

Bezoeken
www.simonis-buunk.com

Iets op een veiling
kopen tegen het
bod van de onder-
bieder, kan dat?

Kas Buunk. Foto: Arjan van Bruggen.

